

De Gnostische mythe van Sophia

Door Marja de Vries
22 april 2020

De Sophia mythe is een leerverhaal over de oorsprong van de mens, de oorsprong van de Aarde en alle levensvormen op Aarde in de vorm van de kosmische biografie van de vrouwelijke emanatie, Aeon Sophia (Wijsheid) en Gaia-Sophia, de goddelijke wijsheid belichaamd in de Aarde.

De gnostische mythe van Sophia is het heilige verhaal dat centraal stond in de Mysterie scholen van de Gnostici. Fragmenten van deze mythe zijn te vinden in de bijna tweeduizend jaar oude gnostische geschriften die in 1945 gevonden zijn Nag Hammadi in Egypte. In zijn boek *Not in His Image* (2006) tracht John Lamb Lash, expert op het terrein van vergelijkende mythologie, de Gnostici en esoterische tradities, de Sophia mythe te reconstrueren op basis van deze Nag Hammadi geschriften. Ik heb mij bij het schrijven van de onderstaande versie van de Sophia mythe voornamelijk gebaseerd op het uitgebreide en grondige onderzoek van John Lamb Lash en heb daarbij zijn 9 episodes aangehouden.

Episode 1 – Aeon Sophia in de Pleroma

Alles dat bestaat komt voort uit één en dezelfde Bron. Deze Bron van eenheid en oneindige potentie is ook bekend als het Grote Mysterie en als de Moeder van Al het Leven. De emanaties die als eerste uit deze ene Bron voortkomen, verschijnen in de Pleroma. De Pleroma is ook bekend als de Volheid, en bestaat uit het geheel van ongevormd kosmisch licht en universeel bewustzijn voorbij ruimte en tijd. Als eerste verschijnen in de Pleroma de Aeonen, de immense, levende, voelende en zelfbewuste stromingen van organisch licht en intelligentie. Aeonen zijn universeel bewustzijn en de bron van kosmische ordening. Als medescheppers bestaan ze altijd als paren van mannelijke en vrouwelijke complementaire creatieve energieën.

De Aeon Sophia bevindt zich samen met de andere Aeonen in de Pleroma. Als stromingen van oorspronkelijk licht zijn Aeonen individueel te herkennen en de vrouwelijke Aeon Sophia valt op door de rijkdom en scherpte van haar intelligentie. Haar naam betekent wijsheid. Dat is haar stromingskenmerk.

Vanuit de ene Bron verschijnt er af en toe in de Pleroma het potentieel voor het ontstaan van geheel nieuwe levensvormen. Iedere keer als er zulke plasmagolven in de Pleroma verschijnen is het de taak van de Aeonen om met hun ontwerpende krachten daar nader vorm aan te geven. Je zou kunnen zeggen dat de Aeonen in de Pleroma experimenten uitvoeren, maar doordat ze altijd in paren van tegengestelde, maar complementaire, scheppingskrachten samenwerken bij hun creatieve werk zijn zij in staat om de harmonie en balans bij hun experimenten te handhaven. Bovendien zorgen ze er voor dat ook alles wat ze ontwerpen en creëren uit deze twee complementaire krachten bestaat. Nadat er al vele melkwegstelsels zijn ontstaan en ook ons melkwegstelsel er al is, begint de Mythe van Sophia op het moment dat er vanuit de ene Bron het potentieel voor iets heel nieuws, de Anthropos, in de Pleroma verschijnt. Sophia en haar mannelijke partner vormen het duo dat zich ontfermt over dit unieke potentieel dat nog zonder nadere kenmerken is. Zij nemen de verantwoordelijkheid voor het nader vormgeven van de Anthropos, de blauwdruk van de mens.

Episode 2 – de codering van de Anthropos

Aeonen creëren door te dromen en te dansen. Sophia en haar partner verenigen zich in een creatieve dans om zo samen het potentieel dat ze voor de mensheid dromen of in gedachten hebben, tot bestaan dansen. Terwijl de mannelijke Aeon het creatieproces initieert door een creatief idee in te brengen, dat richting geeft aan het creatieproces, ontvangt Sophia, de vrouwelijke Aeon, deze intentie en geeft op basis daarvan al dromend met haar creatieve verbeelding het gecreëerde leven vorm. Hierbij houdt zij het overzicht over het grote geheel en verbindt en integreert ze alle

aspecten in een coherente eenheid, zodat het nieuwe leven in staat zal zijn om zich te handhaven en in leven te blijven.

Door al dansend hun complementaire aspecten met elkaar te laten versmelten tot één geheel, codeert het Aeonen paar de Anthropos met talloze kwaliteiten en talenten. Sophia legt al haar creativiteit en liefde in deze creatie en de dans wordt een uitbarsting van licht, vreugde en liefde. Ze geven de mensheid evolutionaire capaciteiten zoals vrije wil, intentie en creativiteit, direct weten, intelligentie, verbeelding, het vermogen om met de natuur te communiceren en volop innerlijke passie en verlangen. Vooral dankzij de inbreng van Sophia ontstaat zo de unieke blauwdruk van de mensheid als wijs, compassievol, inventief en met het vermogen om richting te geven aan de eigen groei. Met andere woorden, het basisplan, de kosmische matrix voor de mensheid is een uitdrukking van de verbeelding van de intelligentie van Sophia en haar partner.

Episode 3 – het projecteren van de Anthropos in de Keroma

Omdat de Pleroma bestaat op het niveau van de werkelijkheid voorbij ruimte en tijd, kan de Anthropos, nu die eenmaal is gevormd, niet langer in de Pleroma blijven. Deze situatie is niet geschikt om het nieuw gecreëerde leven verder te ondersteunen en voor de verdere uitvoering van het experiment heeft het levende plasma nu een andere omgeving nodig. Daarom voegen Sophia en haar partner zich nu bij de andere Aeonen in de Pleroma voor de volgende stap van het experiment. Gezamenlijk projecteren de Aeonen de ontworpen Anthropos vanuit het gebied van het onbegrensd potentieel, de Pleroma, naar het gebied van begrensd potentieel, de Kenoma, de niveaus van de werkelijkheid die bestaan in ruimte en tijd, waar vorm ontstaat. Alles wat zich ontwikkelt in de Kenoma, is daar geïmplanteerd door de Aeonen in de Pleroma. Gezamenlijk implanteren ze de blauwdruk van de mensheid als levend plasma in de Kenoma op een plek die bijzonder geschikt is voor het nestelen van dit nieuwe levenzaad.

Omdat het proces van Aeonisch dromen een zodanig effect heeft op materie, dat het zelforganiserend wordt, is het gebruikelijk dat de Aeonen, na het implanteren van hun ontwerpen in de Keroma, daar gepaste afstand van nemen. Terwijl voor de ontwikkeling van het experiment bepaalde richtlijnen zijn meegegeven die overeenkomen met de capaciteiten van de Anthropos, is het een experiment met een open eind. Dat wil zeggen dat er geen uitkomst is die al van tevoren is bepaald door de Aeonen. Daarom zijn de Aeonen erg benieuwd hoe het experiment vanuit zichzelf zich verder zal ontploffen en hoe de oorspronkelijke mens zich verder zal ontwikkelen. Zonder zich er verder mee te bemoeien, observeren ook Sophia en haar partner als de kosmische ouders vanuit de Pleroma verdere ontwikkeling van de Anthropos.

Episode 4 – de val van Sophia

Sophia, die zelf ook niet het eindresultaat van het experiment kent is zeer gefascineerd door het nieuwe experiment en de toekomstige mogelijkheden van de Anthropos. Aeonen zijn in staat tot voelen en verlangen en Sophia is van de mensheid gaan houden en wordt overweldigd door een diepe bewondering en ontroering. Een intens verlangen om bij haar eigen ontwerp betrokken te zijn overspoelt haar, waardoor het haar steeds minder lukt om de gepaste afstand te bewaren. Haar empathische betrokkenheid bij het menselijk experiment heeft tot gevolg dat Sophia zonder dat ze het merkt steeds verder uit het centrum van de Pleroma geraakt en daardoor steeds meer gescheiden van de rest van de Aeons.

Gedreven door haar passie laat Sophia zich steeds meer naar de rand van de Pleroma trekken en opslokken door haar eigen krachtige vermogen om de creëren door te dromen, maar nu zonder haar partner. Zo komt het dat haar intense verlangen om betrokken te raken bij haar droom haar ongemerkt over de rand van de Pleroma trekt ... Aeon Sophia valt uit de Pleroma in de Kenoma, in het rijk van begrensd potentieel, de werkelijkheid in ruimte en tijd, de wereld van polariteit. Tijdens haar val ondergaat ze tegenstrijdige gevoelens en verwarring, want door deze val komt ze terecht in haar eigen Droom en raakt ze op een dynamische wijze betrokken bij de wereld die ze zich verbeeld had in haar droom. In het experiment waar ze geen specifieke uitkomst voor had bepaald. Dit is een afwijkende en niet voorziene ontwikkeling binnen de kosmische ordening.

Episode 5 – het ontstaan van de Archonten

Deze onbezonnen en uitzonderlijke actie van Sophia heeft onverwachte en onvoorziene gevolgen. Want hoewel Sophia in haar enthousiasme over de rand van de Pleroma is gevallen, is ze nog steeds een krachtige Aeon en dus een primaire scheppingskracht. Tijdens haar val in de Keroma komt er nog steeds een creatieve energie uit haar voort in de vorm van golven van energetisch licht. Die stromingen beïnvloeden de elementaire materie met als gevolg dat ze onbedoeld – terwijl ze afdaalt in de wereld van polariteit - het ontstaan van een vreemde, niet-biologische soort veroorzaakt. Deze vreemde elementaire krachten, die ontstaan nog voor dat de Aarde in materiële vorm is verschenen en die bekend zijn als de Archonten, zijn als het ware het resultaat van een spontane kosmische miskraam. Want hoewel deze bizarre entiteiten in zekere zin het kroost zijn van Sophia, zijn ze niet, zoals de Anthropos, bewust in haar verbeelding gecreëerd en vanuit de Pleroma in de Keroma geprojecteerd en missen ze de capaciteiten die aanwezig zijn in de menselijke blauwdruk. Omdat ze zijn ontstaan zonder het complementerende creatieve aspect van de mannelijke partner van Sophia, missen ze bovendien de kracht van het creatieve idee waardoor ze zelf niet iets nieuws kunnen creëren. Deze niet-biologische robotachtige wezens zwermen ongeorganiseerd rond, want in tegenstelling tot al het leven dat door de Aeonen in de Pleroma is ontworpen, kunnen ze zichzelf niet organiseren.

Hoewel Sophia deze vreemde wezens per ongeluk heeft voortgebracht en ze een totale verrassing voor haar zijn, is ze zeer verontrust over wat er door 'haar fout' is ontstaan. Daarom neemt ze de verantwoordelijkheid voor de niet bedoelde gevolgen van haar acties en om haar creatie, de Anthropos, te beschermen tegen deze soort brengt Sophia nog een schepsel voort om de leiding te nemen over deze vreemde wezens. Deze leider van de Archonten neemt, hoewel hij androgyn is, snel een opvallend mannelijke, macho houding aan. Sophia noemt deze dominante en agressieve heerser, die zelf geen inherente spirit heeft en onwetend is over waar hij vandaan is gekomen, Yaldabaoth, 'het kind van de chaos'.

Sophia geeft Yaldabaoth iets van haar droomvermogen. Dankzij deze gift is hij in staat om de bestaande ordening te imiteren en nog voor dat de Aarde is gevormd, gaan de Archonten onder leiding van hem snel aan de slag om een woonplaats voor de Archonten te bouwen. Op deze manier ontstaat het planetaire systeem - de planeten Mercurius, Venus, Mars, Jupiter en Saturnus – dus ons zonnestelsel maar dan zonder de Zon, de Maan en de Aarde. De woonplaats van de Archonten, die op deze manier ontstaat, weerspiegelt weliswaar het werkelijke leven, maar is een kunstmatige wereld en geen levensvatbare woonplaats voor mensen. Waar Sophia van droomde was een echte levende wereld die doordrongen is met potentieel voor nieuwe dingen, innovatie, kansen en verandering.

Episode 6 - De arrogante Yaldabaoth wordt brutaal

Terwijl de Archonten hun woonplaats bouwen, vindt er precies daar waar Sophia haar gedroomde kiem voor de mensheid, de Anthropos, bewaakt gelijktijdig en onafhankelijk van de val van Sophia, nog een andere onverwachte gebeurtenis plaats: er wordt een nieuwe ster geboren, Sabaoth. De leider van de Archonten en zijn volgers nemen bezit van deze nieuwe ster en hun zojuist verschenen planeten gaan in cirkelvormige banen rondom de ster lopen en zo wordt de nieuwe ster de centrale zon van het Archontische planetaire systeem.

Nadat de Archonten hun woonplaats hebben gemaakt wordt Yaldabaoth, die van nature arrogant is, zich niet bewust is van het bestaan van Sophia en zijn eigen identiteit niet kent, brutaal. Hij concludeert dat hij de enige is die bestaat en beschouwt zichzelf als het centrum van de creatie en gelooft ten onrechte dat hijzelf alles wat hij ziet heeft gecreëerd.

Hij roept: "Kijk, ik heb geen behoefte aan iemand anders, geen andere goden. Ik ben god en naast mij bestaan er geen andere goden."

Toen Sophia hoorde dat de arrogante Yaldabaoth zichzelf uitriep tot de enige god in de kosmos, en stelde dat er is naast hem niemand was, riep ze hem tot de orde.

"Je vergist je, blinde. Er is hier een onsterfelijk kind van licht, de Anthropos, dat hier naar toekwam vóór dat jij hier was en die zal verschijnen te midden van je geïmiteerde vormen in je gesimuleerde

wereld. De mensheid bestaat en het nageslacht van de menselijke soort bestaat.”

Ze wijst Yaldabaoth er op dat de Anthropos, hoewel nog ongebooren, een soort is die groter is dan hij en zijn leger van Archonten, en hen overtreft in intelligentie, aangezien de mensheid uit de Pleroma is voortgekomen, en de Archonten niet.

Terwijl haar aandacht gericht is op de Anthropos, leest ze het lot van de Archonten en voorspelt dat ‘dit kind van licht’, nadat het in organische vorm is verschenen, uiteindelijk zal zegevieren over de Archonten. Daarmee spreekt ze haar vertrouwen in de mensheid uit. Want, zo verklaart ze, hoewel Yaldabaoth de mensheid zal proberen te misleiden, zodat ze afgeleid raken van het experiment zoals Sophia dat oorspronkelijk had gedroomd, zal bij het voltooiden van al zijn daden van misleiding, de Archontische illusie door ‘dit kind van licht’ worden onthuld en afgeschaft. En dan zal het lijken alsof die illusie er nooit is geweest. Dit zegevieren zal gebeuren wanneer het kind van licht haar eigen jaloersheid overwint en de bescherming zoekt van het licht.

Sabaoth, de nieuwe ster in het centrum van de Archontische wereld, is getuige van dit alles. Ze is geschrokken van de arrogantie van Yaldabaoth, en onder de indruk van Sophia en blij dat ze nu dankzij Sophia weet van het bestaan van het onsterfelijke kind van het licht, de Anthropos. Sabaoth is zo onder de indruk van het contrast tussen de Archonten en de Anthropos, dat zij spijt krijgt dat ze de centrale zon van het Archontische planetaire systeem is.

Intussen raakt Sophia in haar val zelf steeds meer verward bij het proces van materialisatie. In plaats dat ze de Aarde creëert en wordt ze geleidelijk zelf de Aarde. Terwijl haar energieën zich verdichten en ze een bolvormig, planeetachtige vorm begint aan te nemen, baart Sophia naar haar evenbeeld haar ‘eerste dochter’, Zoë, het eeuwigdurende, zichzelf vernieuwende Leven.

Sabaoth besluit te midden van dit alles om partij te kiezen voor Sophia en haar enorme krachten in dienst te stellen van de dynamiek van organisch Leven. Zo wordt Sabaoth de centrale zon van ons eigen planetaire systeem. Deze wending van Sabaoth is een grote opluchting voor Sophia want het betekent dat ze niet langer alleen is in haar benarde toestand. Nu is er een andere kosmische entiteit die haar passie deelt.

Als erkenning en waardering voor de keuze van Sabaoth giet Sophia een deel van haar eigen Licht op de zon door de krachten van Zoë, haar “eerste dochter”, het onsterfelijke, eeuwigdurende, zichzelf vernieuwende leven te verenigen met Sabaoth, het organische, sterfelijke leven. Zo ontstaat er een symbiotische band tussen de Zon en de unieke planeet Aarde die aan het ontstaan is door de metamorfose van Sophia. Dit zorgt er voor dat de hitte van de zon de planeet niet onbewoonbaar maakt, maar dat in plaats daarvan het leven op Aarde kan gedijen.

Episode 7 - Het ontstaan van het drielichamen systeem van Aarde-Zon-Maan

Door deze laatste gebeurtenissen begint er een redelijk stabiele situatie te ontstaan, maar over deze fase zijn weinig details terug te vinden in bewaard gebleven de Gnostische geschriften. Wat we weten is dat terwijl de metamorfose van Sophia in Gaia zich voltrekt en de enorme stromingen van Organisch Licht van Sophia transformeren in de fysieke elementen van de planeet Aarde, er tijdens een laatste definitieve condensatie van haar energieën de maan zich afscheidt van het aardse lichaam en als een satelliet begint te bewegen in banen rond de Aarde.

Sophia zelf transformeert tot het planetaire lichaam en de biosfeer van de Aarde, terwijl ze tegelijkertijd blijft wat ze is, een enorme, bewuste en levende stroom van Licht. Dit is hoe Gaia als een organische, bewuste levende planeet, die doordrongen is met bewustzijn en wijsheid van Sophia, is ontstaan als woonplaats voor ontelbare levensvormen en de Anthropos. De nieuw ontstane Sophia-Gaia, begint banen rondom de zon te doorlopen, en zo ontstaat er het drielichamen systeem van Aarde-Zon-Maan.

Episode 8 - Sophia krijgt hulp

Een van de gevolgen van haar volledige metamorfose in de levende Aarde is dat Sophia zich volledig identificeert met de levensprocessen van de planeet die ze is geworden. Terwijl het leven zich al snel begint te ontwikkelen binnen de biosfeer van de nieuwe planeet en er spoedig een fase is bereikt waarin Sophi-Gaia barst van het leven, beginnen er echter problemen te ontstaan. De te voorschijn

komende vormen van flora en fauna zijn namelijk zo weelderig en wonderbaarlijk dat Sophia moeite heeft om de overvloed aan diversiteit van leven dat uit haar voortkomt te organiseren en ze raakt erdoor overweldigd. Haar droom van leven als zelforganiserende systemen, die in staat zijn tot continue vernieuwing, terwijl ze hun identiteit behouden dreigt te ontspreken en er ontstaat een chaotische situatie.

Haar benarde situatie wordt opgemerkt door de Aeonen in de Pleroma die vanaf het begin getuige zijn geweest van het verloop van haar val en zij besluiten om haar te helpen. Namens de gezamenlijke Aeonen in de Pleroma krijgt de mannelijke partner van Sophia de speciale taak om bij wijze van uitzondering zichzelf uit te breiden voorbij de grenzen van de Pleroma naar de zich ontwikkelende wereld van Sophia. Gesteund door de aandacht en energie van alle Aeonen uit de Pleroma, helpt hij haar bij het nauwkeurig afstemmen van haar uitgebreide en gevarieerde nageslacht om zo het verschijnen van hun gemeenschappelijke droom, de menselijke soort, mogelijk te maken. Hij respecteert volledig de krachten van Sophia als de inwonende planetaire intelligentie die alles wat leeft in de biosfeer met intelligentie doordrenkt en doet alleen wat Sophia zelf zou hebben gedaan, als ze niet zo overweldigd zou zijn geweest.

Enerzijds brengt hij healing voor de pijn van haar passies door de organismen die uit haar voortkomen van haar te scheiden. Door het aanbrengen van grenzen en door de levensvormen een voor een van elkaar te onderscheiden, verandert het nageslacht van Sophia in afzonderlijke soorten, die het vermogen hebben om autonoom en onafhankelijke van Sophia te functioneren, maar wel op zo'n manier dat ze met hen kan communiceren als ze dat zou willen.

Anderzijds helpt hij bij het nauwkeuriger op elkaar af te stemmen van de afzonderlijke organismen, ieder volgens een eigen evolutionair plan. Door zo de diversiteit aan levensvormen in een meer georganiseerd en harmonieus samenspel te brengen, herstelt hij de balans tussen diversiteit en symbiose. Dat maakt ze tot zelforganiserende systemen die als autonome systemen kunnen functioneren, terwijl ze tegelijkertijd structureel gekoppeld zijn aan hun omgeving. Door deze ingreep is de co-evolutie tussen de verschillende soorten van Gaia veiliggesteld en wordt het mogelijk dat alle organismen voortdurend structurele veranderingen meemaken, terwijl de organisatiestructuur in stand blijft.

Als gevolg van deze ingreep laat de mannelijke Aeon een soort stralend nabeeld achter in de biosfeer en keert dan weer terug naar de Pleroma, terwijl Sophia in de Aarde aanwezig blijft. Nu de balans is hersteld en de autonomie en co-evolutie tussen soorten veilig is gesteld, is Sophia in staat om verder vorm te geven aan de bezielde levensvormen en om de dynamiek van symbiose en diversiteit in de gehele biosfeer te ondersteunen. Met haar weer oplevende kracht brengt ze grote schoonheid en spiritueel potentieel naar het aardse rijk en de bewoners daarvan.

Episode 9 - de komst van de Anthropos

Na de interventie van haar mannelijke partner is Sophia weliswaar op zichzelf aangewezen, maar dan breekt eindelijk het moment aan waar ze zo vurig naar had uitgekeken, namelijk het verschijnen van de mensheid als nieuwe experiment op Aarde. Nu kan de Anthropos - het onsterfelijke kind van licht dat direct weten belichaamt – te midden van al het andere leven het potentieel, dat het Aeonen paar hen heeft meegegeven, gaan ontvouwen. Maar als gevolg van het feit dat ze per ongeluk de grenzen van de Pleroma heeft overschreden, realiseert Sophia zich ook dat het nieuwe experiment een bepaald risico kent om van het geplande pad af te wijken.

En niet voor niets, want intussen zijn de Archonten, die meesters in imiteren en simuleren zijn maar die niet het vermogen hebben om richting te geven aan hun eigen groei, erg jaloers geworden op de komst van de mens. Niet alleen is de intelligentie en verbeeldingskracht van de Anthropos groter dan die van Yalbabaoth, maar dit 'kind van het licht' is met opzet stralend, want dat licht is de kracht waardoor de Anthropos die intelligentie en verbeeldingskracht kan doen ontwaken, zodat de mensheid het vermogen heeft om richting te geven aan de eigen groei.

En dan is er nog een detail: terwijl Sophia getransformeerd is tot de planeet Aarde, verlangt ze er naar om uiteindelijk terug te keren naar de Bron waar ze oorspronkelijk vandaan is gekomen. Maar ze weet niet zo goed hoe ze deze 'correctie' van haar niet bedoelde val kan bewerkstelligen en dus

hoe ze haar planetaire lichaam en het leven op de planeet weer opnieuw op één lijn kan brengen met de Bron.

De rol van de mensheid bij Sophia's correctie

Terwijl de Sophia mythe een leerverhaal is met een open einde suggereren de Gnostici dat Sophia's 'correctie' lijkt af te hangen van de mensheid, die ene soort die het diepste betrokken is bij haar misstap. Waar dat op neerkomt is dat de rol en het lot van de mensheid intiem verweerd lijken zijn met het lot van Sophia en haar laatste wens: het corrigeren van haar niet bedoelde val. Helaas hebben de Gnostici niet nauwkeurig omschreven hoe de mensheid bij kan dragen aan Sophia's correctie (of als ze dat wel hadden gedaan, dan is dat niet bewaard gebleven). Maar de geschriften die er zijn maken duidelijk dat de mensheid hierbij geconfronteerd wordt met een aantal uitdagingen en dat het lot van Sophia afhankelijk lijkt te zijn van hoe wij mensen met deze uitdagingen omgaan.

De eerste uitdaging

De eerste uitdaging voor ons als mensheid is om uit de buurt te blijven van de invloed van de Archonten, die ontstaan zijn als een abnormaal neveneffect van de val van Sophia. We blijken namelijk bijzonder vatbaar te zijn voor hun verleidingen, met als risico dat we van het pad naar ons evolutionaire doel afdwalen en in plaats daarvan in de matrix van de Archonten gaan leven, bewegen en ons leven leiden.

De tweede uitdaging

Onze tweede uitdaging is om onze unieke ecologische niche in Gaia's symbiose te vinden door vertrouwen te verwerven in onze spirituele verbinding met de Aarde. De ervaring van direct weten is wat het transformerende verschil zal zijn voor ons en onze plek in deze wereld. Door empathische communicatie met Sophia-Gaia, terwijl ze zich bevindt in de fysieke elementen van de biosfeer, wordt het voor ons als mensheid mogelijk om in de matrix van Sophia-Gaia te leven, te bewegen en ons leven te leiden in de rol die ze had gedroomd voor de Anthropolos.

De derde uitdaging

De derde uitdaging waarmee de mensheid wordt geconfronteerd is om ons bewust te worden van ons unieke menselijk potentieel, zoals dat vanaf de oorsprong in Sophia's droom aanwezig was.

Literatuur

= John Lamb Lash, *Not In His Image, Gnostic Vision, Sacred Ecology and the Future of Belief*, 2006, Chelsea Green Publishing, White River Junction, Vermont, USA.

= John Lamb Lash, *The Fallen Goddess Scenario*, October 2, 2010; at <http://metahistory.org/FallenGoddess.php>

= John Lamb Lash, *The true anarchy of Life on Earth - the human role in Sophia's correction*, June 1, 2011, from Metahistory Website; at https://bibliotecapleyades.net/ciencia/ciencia_matrix32.htm

= John Lamb Lash, *At the End of Deception - a gnostic view of disclosure*, June 15, 2014, excerpted from New Dawn Special Issue 17, September 3, 2011: at <https://www.bibliotecapleyades.net/disclosure/disclosure75.htm>

= John Lamb Lash interviewed on TheHighersideChats (THC), *The Gnostic Myth Of Sophia and The Birth Of The Archons*, 26 Nov. 2017; at <https://truthscrambler.com/2017/11/26/john-lash-the-gnostic-myth-of-sophia-and-the-birth-of-the-archons/>

= Annine van der Meer, *Sophia als gids op de weg naar Bewust Zijn*, 14 nov. 2009; <https://fluisteralsjeblijft.blogspot.com/2013/08/sophia-als-gids-op-de-weg-naar-bewust.html>

= Gerry Zeitlin, *The controllers Agenda: Gnosticism, Archons/Greys*, from OpenSETI Website; at https://bibliotecapleyades.net/vida_alien/esp_vida_alien_18c.htm

= Max Dashu, *The Gnostic Goddess Female Power and the Fallen Sophia*, 2010; at

<https://www.suppressedhistories.net/articles/GnosticGoddessFallenSophia.pdf>
= Robert Kopecky, *The Myth of the Divine Sophia*, July 13, 2015; at
<https://www.gaia.com/article/worlds-soul-woman-gnostic-myth-sophia>